

RADAR

NR. 4 — 2024 · 40. ÅRGANG · KYRKJEBLAD FOR RADØY SOKN

Feliz Natal

Joyeux Noël

Різдвом Христовим

Христовым

Gleðileg jól

God Jul

Frohe Weinachten

חַנָּה שְׁלֹוֹמֶגֶת

Рождеством

دی عسل ا دالی ملا دی ع

Merry Christmas

Buorre juovla

Feliz Navidad

Blomehelsing

Tekst: Gunnar Kartveit

Kva er det som gøymer seg bak desse mørke figurane?

Jau, nettopp. Det er blomar!

Inni pakken er blomen ildtopp. Ildtopp er fin og lettstelt, og er dessutan allergivenleg.

Dette er blomar som er klare for utdeling til medlemer i Den norske kyrkja i Radøy som er over 80 år.

I nesten 30 år har dei som har nådd slik god alder fått ei helsing frå kyrkjelyden. Det er frivillege som har kome på døra og levert blomane. Oftast inneber det eit treff og «god jul» i døra, og stundom blir det ein lengre prat.

Tidleg i desember er det på nytt klart for dette diakonale tiltaket. Saman med blomane er der eit kort med ei fin helsing. Det er med glede og takksemd me som kyrkje kan gjera dette i år óg.

Og lurer du på korleis ein ildtopp kan sjå ut? Her er bilete av den óg.

Jubileum

Av Gunnar Kartveit

No på 2020-talet er me midt inne i *Nasjonaljubileet 2030 – NORGE I TUSEN ÅR*. Det er ei feiring og markering av at Noreg er det me er i dag, og kvifor det er blitt slik. Eit nasjonalt nettverk har laga markeringar med ulike tema kvart år fram til 2030. Då er det 1000 år sidan slaget på Stiklestad, ei av dei mest symbolsterke hendingane i norsk historie. Tema for 2030 er *fellesskap*.

Gjennom desse 1000 åra er det bygd kyrkjer landet rundt. Frå 1845 til 1899 vart det bygd nesten 70 kyrkjer berre her i Vestland fylke. 3 av dei kyrkjene står på Radøy, og to av dei har jubileum i år og neste år.

Sæbø kyrkje er 140 år i år. Ho vart bygd i 1884 etter at det hadde stått kyrkje der i mange hundre år. Sæbø var eit av dei første sokna i Nordhordland med eiga kyrkje. Jubileumsfeiringa fann nyleg stad, 24. november, så det kjem me tilbake til i neste Radar.

Hordabø kyrkje er 150 år i 2025. Då kyrkja vart bygd, heitte soknet Indre Bø Sokn, og Hjelme i Øygarden var Ytre Bø sokn. Sjøen var ofte den sjølvsagte «vegen» den gongen, og difor høyrde desse to stadane i hop. Dei to kyrkjene vart vigsla dag etter dag, 4. og 5. august, 1875.

Den første kyrkja på Bø var truleg ei stavkyrkje, så også på denne staden har det vore kyrkje i lang, lang tid.

I 2025 er det sett av midlar til vedlikehald av Hordabø kyrkje, og det vil merkast både utvendig og innvendig. Og så vert det 150-års-feiring 21. september, 2025!

Sæbø kyrkje

Hordabø kyrkje

Andakt

Tekst: Prost Helge Taranrød

Foto: Øystein Skauge

Det folket som går i mørkret, ser eit stort lys.

(Foto: Wikimedia Commons)

Julelys. Juleglede. Julejubel.

Vi les gjerne frå Jesajaboka kapittel 9 på julaftan. «Sanneleg, det skal ikkje vera mørker for henne som er i trengsle. Det folket som går i mørkret, ser eit stort lys. Over dei som bur i dødsskuggens land, strålar lyset fram. For eit barn er oss fødd, ein son er oss gjeven.»

I skrivande stund rasar krigen i Midt-Austen. Menneska som hører til der vert ramma av død, øydelegging, frykt og tankar om hemn. Vi som er langt borte ser på nyhetene og vert motlause og kjenner at håpet svinn for ei framtid utan konflikt og krig.

Kontrasten mellom den vakre bibelske forteljinga i Jesajaboka og det vonde som skjer i dag er stor. Så stor at vi i fortvilinga kan tenke at i år bør vi legge bort juleevangeliet.

For vert det ikkje for naivt? Eller for enkelt for oss som er så heldige å leve i eit land der det rår fred og ikkje krig? Men det er akkurat no vi skal tenne lyset og la det stråle fram. Og jubla og glede oss over underet. Og samle oss om Barnet.

Menneske som er ramma av krig ville ikkje vere hjelpe om vi i solidaritet skulle avlyse jula.

Gud er ikkje borte. Gud er til stades - også i vår tid.

Bibelforteljingane i Det gamle testamentet vitnar om at Gud alltid har vore til stades i menneska si historie. Profetane som gjennom hundreåra minna folket om Gud sine handlingar med folket. Og sôm formidla håpet om Han som skulle kome - Underfull rådgjevar, Veldig Gud, Evig Far, Fredsfyrste.

Og Gud var rikeleg til stades då Barnet vart fødd og ein son vart oss gjeven.

Vidare gjer evangelieforteljingane i Det nye testamentet oss kjende med Jesus. I møte med menneska er Han livsnær og direkte. Vi let oss overraske over kven han viser medkjensle, og kven han talar strengt til. Han lærer oss den evige sanninga, omlivet og viser oss vegen til Gud.

Gud var også rikeleg til stades på Moster då kristenretten vart innført. Den enkle bibelske sanninga om at alle menneske er skapte i Guds bilde fekk ei radikal nytolkning som profetisk peika fram mot eit samfunn der makt forstått som den sterkeste sin rett vart avløyst av tanken om at alle menneske er ein del av same fellesskapen, og av den grunn har plikt til å ta vare på kvarandre.

Gud var rikeleg til stades i Bergen då kong Magnus Lagabøte gjorde sitt meisterstykke å samle Noreg i Landslova. Alle domsavgjelder vart no prøvde på om den dømde var vist Miskunn og rettferd. Om Sanninga var kome fram. Og om domsavgjerdå ville bygge Fred.

Kanskje må vi innsjå at eit menneskeliv er for kort til å skjøne Gud og Hans historie med menneska fullt ut. Men vi skal med frimod leve i trua på at Gud er rikeleg til stades også i vår tid. Også i vår fortviling og våre bøner om fred. Og i vår glede og forventing over å gå høgtida i møte skal vi sleppe jubelen laus.

Med ynskje og bøn om ei velsigna julehøgtid og eit nåderikt nytt år.

**GI ÅRETS
VIKTIGASTE
JULEGÅVE**

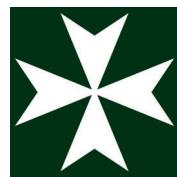
di hjelp reddar liv

VIPPS til 2426

KIRKENES NODHJELP
aidsforsking

Diakonalt hjørne

Av Gudveig Kartveit Sundsbø

Besök på språkkafeen på mottaket, Radøytunet

Onsdag 23.10 fekk me besök av ordførar Sara Hamre Sekkingstad på språkkafeen på Radøytunet mottak. Med førstehandserfaring kunne ho fortelje om det politiske Noreg, og om kvardagen til ein ordførar.

Me prata rundt småbord om norsk styresett, og Sara tok turen rundt til småborda og småprata med bebruarane på mottaket.

Det var veldig kjekt, og fullt hus med bebruarar og frivillige medhjelparar.

Frå v. Jostein Dale, Sara H Sekkingstad, Adnan, Salam og Gudveig Kartveit Sundsbø

VINDAUGA

I denne spalta opnar me vindauga til menneske i andre delar av verda

Tekst og foto: Gunnar Kartveit

I utkanten av Dar es Salaam i Tanzania ligg Dogodogo-senteret. Det er eit senter for gateborn, foreldrelause og born frå fattige familiær. Borna bur på internat der, og dei får opplæring i ulike handverk: Snikkarfag, journalistikk, skreddarlære, drama og elektrikaropplæring.

Grace, som me ser på biletet, skal bli elektrikar. Ho ser fram til å få jobb i det offentlege eller driva si eiga verksemد. På Dogodogo-senteret vert ho teken vare på under trygge forhold, ho får yrkesopplæring, og samfunnet får ei jente som er elektrikar.

Utanom sjølve senteret driv dei oppsökjande arbeid mellom HIV-positive ungdomar som bur på gata, og dei arbeider med tilbakeføring av gateborn til heimane deira. Eit arbeid som kan vera vanskeleg, men viktig.

Talet på fattige i Tanzania er redusert dei siste 20 åra. Dogodogo-senteret er éi av mange, mange årsaker til det.

Kirkens Nødhjelp har støttå dette senteret i mange år. Slik er pengar frå Norge blitt til meiningsfulle liv for ungdomar og familiær her.

Grace, snart utdanna elektrikar, hadde ikkje fått opplæring utan Dogodogo-senteret i Tanzania.

En jul å
glede seg til

Gi din støtte til familiær
som har det vanskelig

Blå Kors

Gi din gave
på vipp 936679

KULTURKALENDER

30. november

Jubileumshelg Knarvik kyrkje 10 år:

Kl. 1300: Minikonsert med Knøttekoret
Kl. 13.30-15.00: Kafé, lotteri og åresal
Kl. 15.00: "Altertavla bit for bit"

30. november

Manger kyrkje kl. 20.00

Julekonsert med Maria Urhaug og gjestar. Flygel William Kay.

1. desember

Kl. 11: Jubileumsgudsteneste:

Biskop Ragnhild Jepsen. Nattverd. SingSingeling og SingOut, Knarvik Gospel og Alversund kammerkor. Etter gudstenesta: Bursdagskyrkjekaffi!

4. desember

Meland kyrkje kl. 19.00.

Musikkandakt. Salmer, tekstlesing og orgelmusikk.

6. desember

Knarvik kyrkje kl. 21.30

"Vår jul". Konsert med Garte Ormåsen, Torstein Sødal, Maria Arredondo, Agneta Saba, Christian Ingebrigtsen og Frøyd Grorud. Billettar på ticketmaster og ved inngangen.

7. desember

Manger kyrkje kl. 19.00

Radøy damekor sin julekonsert. Dirigent og flygel William Kay. Obo Lise Herland. Songelevar frå Alver kulturskule.

8. desember

Seim kyrkje kl. 1700.

Julekonsert Seim musikklag.

Meland kyrkje kl. 1700.

Julekonsert med lokale korps og kor.

8. desember

Alversund kyrkje kl. 1900.

Julekonsert med Alversund Musikklag i lag med Alvidt/Manger songlag, A Cappella songruppa "Tonevrimmel" og kåseri av Arne Årseth om livet i Alversund. Konferansier: Inge Alver. Gratis inngang.

Lindås kyrkje kl. 18.00.

Julekonsert med Lindås songlag og gjester. Billettsalg på ticketco.no og i døra.

10. desember

Ostereidet kyrkje kl. 18.00.

Julekonsert med Ostereidet skulekorps.

11. desember

Ostereidet kyrkje kl. 18.00.

Syng jula inn med Ostereidet soul kids og Te Deum

12. desember

Rastepllassen, Radøy kykkekontor kl. 18.00.

Fellessong på Rasteplassen: Syng advent og jul. William Kay leiar programmet.

15. desember

Myking kyrkje kl. 18.00.

Julekonsert med songkoret Albatross og Oster Brass.

Meland kyrkje kl. 20.00.

Julekonsert med Felix vocalis.

Knarvik kyrkje kl. 1800.

Bachs Juleoratorium med Alversund kammerkor, solistar og orkester.

18. desember

Knarvik kyrkje kl. 1800.

Julespel med SingSingeling og SingOut.

19. desember

Knarvik kyrkje kl. 18.00.

Julekonsert med Knarvik Skulekorps. Gjestar: Sagstad Skulekorps. Dirigent: Thorgeir Thunestvedt. Gratis inngang.

Hundvin kyrkje kl. 19.00.

Julekonsert med Skodvin skulemusikk

20. desember

Knarvik kyrkje kl. 19.30.

"Syng Med til jul". Astrid Aarhus Byrknes, "Syng Med" koret for personar med demenssjukdom og pårørande. Eikanger-Bjørsvik Musikklag.

23. desember

Seim kyrkje kl. 2200.

Julenatt» med Seim Songkor og Frode Skag Storheim. Info om billettar på Seim Songkor si facebookside.

16. januar

Knarvik kyrkje kl. 1900.

Nyttårskonsert med Meland Musikklag og Sjøforsvarets Musikkorps.

22. januar

Kyrkjetoget, Frekhaug kl. 19.00.

Musikkandakt/salmekveld med band og forsongarar.

12. februar

Meland kyrkje kl. 19.00.

Musikkandakt med Rebekka Eikefet, cello og Magnus Blom, piano. Salmar, tekslesing og musikk.

19. mars

Meland kyrkje kl. 19.00.

Musikkandakt med Ruben Sæle, Gyda Matland og Magnus Blom. Fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp.

EL.INSTALLASJON - INGENIØRTENESTER - SERVICE

Torhusmyrane 6
Nordhordland Næringspark
5913 Eikangervåg

Tlf: 56 34 24 30
E-post: post@helland-elektro.no
www.helland-elektro.no
Foretakregisteret: NO 986 751 718 MVA

Tannlegene Tor Skutle og Sondre V. Håland

Jubel og glede for Knarvik-kyrkja

Tekst: Arthur Kleiveland

Foto: Jan M. Lillebø

Det har gjennom året vore mange markeringar av tiårsjubileet for Knarvik kyrkje. Den store jubileumshelga blir 30.november/1.desember.

Knarvik kyrkje har vorte det mange håpte på – ei 7-dagars kyrkje. No skal tiårs-jubilanten feirast med jubel og glede første helga i advent.

Visjonen som vaks fram i kyrkjelyden var å få ei 7-dagars kyrkje sentralt i Knarvik sentrum. Ei open folkekirkje. For ti år sidan stod ho der.

- Det har vi fått – til gagns! Og eg gler meg over alt det gode eg kan sjå som skjer i kyrkja, seier prost Helge Taranrød.

- Knarvik-bygda hadde ikkje vondt av å få eit nytt signalbygg, seier den første soknepresten, Geir Øy, som no er sjømannsprest i New York.

- Eit viktig bidrag til å skapa ei open og inviterande kyrkje, var nettopp å gje rom for ei breidde av konsertar og arrangement. Slik kunne fleire oppleva at den nye kyrkja var ein stad å gå også for dei i ulike anledningar, seier han.

Kyrkejubileet har vore markert i ei rekke samanhengar i løpet av året. Den store jubileumsfeiringa er lagt til 30.november/1.desember. Biskop Ragnhild blir med på jubileumsgudstenesta søndag. Men også lørdag skjer det mykje spennande i kyrkja.

«Kamp» om kyrkja i adventstida

Prost Helge Taranrød opplever at Knarvik kyrkje på kort

tid har vorte viktig for alle som bur i området. Det er heilt naturleg å samarbeida med KnarvikMila, som samlar fleire hundre på seminar i kyrkja. Taranrød viser også til at Brann-, politi og redningsetaten i fleire år har samla heile russekullet til trafikksikkerheitsdag.

- Og det er nesten «kamp» om å få bruka kyrkja i adventstida. Artistar, kor, musikarar skulane, barnehagane og kyrkjelyden sine arrangement står i kø i ei tid vi verkeleg treng og ønskjer å samlast, seier Taranrød.

«Som ei due som har funne sin stad»

Nokon har sagt at «kyrkja ligg der så vakkert, nesten som ei due som har funne sin stad». Det tenkjer prosten på kvar gong han kører over bruene på veg mot Knarvik - kyrkja ligg veldig flott til. Og ho er eit internasjonalt anerkjend arkitektonisk bygg.

Taranrød drog på smilebandet då Arkitektoppropet for ei tid tilbake meinte Knarvik-kyrkja er eit av dei styggaste kyrkjebyggja i landet. - Det gjekk ikkje mange timane før både bygdefolket og omverda slo tilbake med kraft og engasjement; «Ikkje tull med kyrkja vår».

Eitt av dei viktigaste argumenta for å bygga ny kyrkje i Knarvik var jo at folk så ofte opplevde å måtte stå utanfor Alversund kyrkje når det var gravferd der. No har kyrkja rom for alle.

Taranrød gler seg over at babysongen samlar mange små barn og foreldre. 2-3-åringane har kyrkjegym. Og når Knøttekoret møtast aular det med både barn og foreldre. Kyrkjeklubben er for menneske med psykiske utviklingshemming, og fredagsklubben samlar mange «tweens». Bygdefolk og

«Som ei due som har funne sin stad»

flyktningar vi har i området samlast til kulturkafé. Og både små og store samlast til kyrkjemiddag.

- Dette er verkeleg ei 7-dagars kyrkje, fastslår Helge Taranrød.

Han er også glad for at mange kjem til gudsteneste i kyrkja. Mange dåpsbarn med store og festpynta dåpsfølgje, og store konfirmantkull som møtest i kyrkja gjennom eit heilt år.

Oppleva å høyra til

I desse dagar er det ti år sidan Geir Øy vart tilsett som prest i Knarvik sokn. Han og kona Hilde flytta frå Ryfylke til Strilelandet og sette kursen nordover til opningshelga.

- Det vart ei gripande oppleving å vera med på innviingsgudstenesta, minnest han.

Han håpar at kyrkja kan halda fram å vera aktuell og tilgjengeleg for eit breidt lag av folket i Knarvik-bygdene.

- Ei kyrkje er framleis berre eit bygg, og det er folka som søker dit ved ulike høve, som skapar liv, seier Øy.

Han veit at kyrkja arbeider godt blant barn med kor og ulike

tilstellingar, det er noko han trur er positivt for framtida til kyrkja.

- Det å gje folk ei oppleving av å høyra til, er viktig. Om det blir varemerket også for folk i andre aldrar, har kyrkja vunne mykje, seier Geir Øy.

Påskegudstenestene som vart sendt på NRK TV i 2019 er ei spesiell hending Øy vil trekka fram. Eit stort løft for tilsette og mange frivillige.

- Langlesinga av Bibelen dag og natt i 3-4 døger i 2016 vart også ei stor oppleving. Det vart mest som ein festival med alle arrangementa som fann stad dei dagane, seier han.

- Et stor takk

Prost Helge Taranrød sender ei stor takk til alle som bidrog i planlegginga og bygginga av kyrkja.

- Lindås kommune den gongen - og no Alver kommune, bidreg til at alt dette gode kan skje her i nærområdet vårt. Eg kjenner meg veldig trygg på at dei neste 10 åra vert gode for kyrkja i Knarvik, seier han.

Ny framføring av Juleoratoriet

Tekst: Håkon Glatved-Prahls

Kantor Odd Leif Mjøs er ikkje sikker på kor mange gonger han og Alversund kammerkor har framført Juleoratoriet, men no blir det i alle fall ei ny anledning til å oppleve dette storståtte verket av Johann Sebastian Bach.

Det skjer på konserten dei skal halde i Knarvik kyrkje 15. desember, tredje søndagen i advent. Odd Leif har vore dirigent for Alversund kammerkor heilt frå starten for 34 år sidan!

- Det passar bra at vi set opp Juleoratoriet no i samband med 10-årsjubileet, sidan vi også framførte det då kyrkja var ny, seier dirigenten.

- Kor krevjande er det å øve inn dette store stykket?

- Det set store krav til utøvarane, både songarane og musikarane. Bach var rett og slett eit geni, og i Juleoratoriet utfordrar han stemmene og musikken opp til dei store høgdene og utskeiningane.

GLER SEG: - Det er ei stor ære og glede å få framføre Juleoratoriet på nytt, seier dirigent Odd Leif Mjøs. 15. desember skjer det - i Knarvik kyrkje. (Arkivfoto: Arthur

- Kva synest du sjølv om Bachs mesterverk?

- Det er nesten ikkje til å fatte at det er mogeleg å utløyse så mykje musikalsk glede som Bach gjer i Juleoratoriet, seier den begeistra dirigenten.

Forutan Kammerkoret deltar eit profesjonelt orkester med strykarar, treblåsalarar, brass, slagverk og orgel under framføringa. Følgjande gjestesolistar er med: Laurie Øgaard (sopran), Mari Askvik (alt), Matias Gillebo (tenor/evangelist) og Halvor Festervoll Melien (bass).

Glade for supre lokale

Tekst og foto: Håkon Glatved-Prahls

- Desse lokalane er berre heilt fantastiske og står i sterke kontrast til korleis vi hadde det før, seier Anne Sofie Uthaug, dagleg leiari i Meland sokn.

Superlativa kjem som perler på ei snor når Uthaug på oppfordring skal karakterisere dei splitter nye lokalane i Frekhaug Senter: Romslege, fine, innbydande, moderne og tenlege.

Det er berre få månader sidan dei tilsette på kyrkjekontoret kunne setje eit endeleg punktum for eit omflakkande tilvære og spasere inn i det som i dag er eit topp moderne bygg med alle moderne fasilitetar. Frå påska i fjor og fram til sommaren i år har kyrkjekontoret på Frekhaug halde til i ei brakke medan dagens nybygg blei reist.

– Noko av det beste med ei så sentral plassering og eit så stort areal, er at det blir enklare både å ta imot folk og vere eit samlingspunkt. For eksempel er Møteplassen eit kvardagsleg tilbod til alle som ønsker å stikka innom, slå av ein prat med andre, få seg ein kopp kaffe og ein vaffel. Og no blir det endå enklare, fordi vi har fått så god plass, seier Anne Sofie.

Aktivitetar i lokalane

Rundt 300 kvadratmeter disponerer Meland sokn i det nye bygget, som ligg i andre høgda i vinkelbygget til den nye Extra-butikken. Halvparten av arealet utgjer Kyrkjetoget, som gir plass til Møteplassen.

Av andre aktivitetar som no får plass i dei nye lokalane er sparåkkafé kvar måndag og babysong kvar tysdag, korøving, samt eit eige undervisningsrom for konfirmantar.

Sokneprest Bjørn Tore Sæle skattar også dei flotte fasilitetane i bygget.

– For min eigen del er det fint at kontoret mitt kan fungere som eit samtalerom også, med ei tenleg sitjegruppe kor eg kan ha til dømes dåpssamtalar og sørgesamtalar. Eg er også glad for den gode plassen på Kyrkjetoget, der vi kan ha kveldsgudstenester, samle alle konfirmantane, eller ha andre samankomstar, seier Sæle.

Stor frivillig innsats

Kvar måndag og onsdag mellom klokka 11.00 og 13.30 kan kven som helst kome på besøk på Møteplassen. Det kan vere menneske som treng å sjå andre midt i veka, det er ingen andakt, det er ingen krav, det er rett og slett eit lågterskeltibod.

– Har de kapasitet til å ta imot folk på denne måten?

– Det er det som er det fine hjå oss, nemleg at det er frivillige som tek seg av alt det praktiske. Frivilligheita

og dugnadsåndan har alltid stått sterkt her i Meland, seier Anne Sofie.

– Er kyrkjekontoret ope alle dagar?

– Ja, mellom klokka 10.00 og 15.00 er vi her dersom nokon har spørsmål eller treng nokon å snakke med, seier Anne Sofie.

– Har de tenkt på utelege også når de har fått så god plass?

– Ja, Kyrkjetoget kan vi leige ut til for eksempel dåpsfest og konfirmasjonsfest, eller åremålsdagar.

Ho sjølv, og fleire med henne, har kontor ut mot den opne plassen på senteret. Det synest ho er flott.

– Når eg ser ut vindauge, og observerer folk som går til og frå, då kjenner eg at motivasjonen blir styrka, det er jo desse folka vi skal tene. Vi ønskjer å vere nær folk, og vi kjem ikkje nærrare det pulserande livet enn på Frekhaug Senter. Og vi er her for alle – uansett kor folk bur, avsluttar den daglege leiaren.

TILFREDS GJENG: Sju tilsette har sin arbeidsplass i dei nye lokalane, her er fire av dei: Frå venstre dagleg leiari Anne Sofie Uthaug, kyrkjelydspedagog Anne Marit Fosse Dahle, administrasjonssekretær Gyda Matland og kyrkjemusikar Magnus Blom.

**Knarvik
Blomsterstove**

Kvassnesvegen 11 – 5914 Isdalstø
Tlf: 56 35 62 20 – www.knarvikblomsterstove.no

Jon kasta glans over festen

Tekst og foto: Håkon Glatved-Prahls

Radøys eigen Jon Askeland, sjølvaste fylkesordføraren i Vestland, var sentral då festgudstenesta i Manger kyrkje samla over 100 personar siste søndagen i oktober.

Saman med medliturg Gunnar Kartveit heldt Jon ei dialogpreike for dei frammøtte. Utgangspunktet var 1000-årsfeiringa av kristenretten og at det er 750 år sidan Magnus Lagabøte innførte landslova.

– Eg er privilegert som gjennom dette året har fått vere med på så mange arrangement og tilstellingar, der fokuset har vore desse to verdijubilea. Mange historikarar har dukka ned og komne opp igjen med ny kunnskap som er blitt formidla vidare til oss vanlege folk, sa Askeland mellom anna.

Folkestyre og demokrati

På spørsmål frå Gunnar om kva for betydning verdiåret har hatt for Jon personleg, svara han:

– Det er spesielt éin ting som har festa seg, og som eg er blitt endå meir trygg på, og det er vårt folkestyre og demokrati. Vi skal vere glade for at vi lever i eit land som har desse verdiane grunnfesta og lovfesta. At vi evner å ha eit velfungerande demokrati, som blir vedlikehalden kvar einaste dag av alle oss som bur i dette landet.

Då dialogpreika var over, kunne det ikkje passa betre enn å syngje salme 569 «Guds ord, det er vår fedrearv».

«Det lille ekstra»

Som på tidlegare festgudstenester på Manger var barnekoret, leia av Gudveig Kartveit Sundsbø, også denne gongen svært delaktige, både med eigne songar og ikkje minst då smårollingane – saman med kyrkjelyden – song velsigninga heilt til slutt i gudstenesta.

SAMAN: Gunnar Kartveit og Jon Askeland under dialogpreika.

Sokneprest Kjell Sekkingstad var særskilt nøgd med festgudstenesta, som tradisjonen tru vart etterfølgd av god mat og drikke.

– Festgudstenestene våre markerer eit ekstra løft for kyrkjelyden. Det er så fint å kunne samlast til ei litt annleis gudsteneste, som utstrålar glede og som gir oss det lille ekstra. For oss som jobbar i kyrkja er desse samankomstene ein inspirasjon til å halde fram med vårt viktige arbeid, seier Kjell.

På festgudstenesta trakterte Vidar Eldholm både orgelet og flygelet på ein framifrå måte, tidvis akkompagnert av ein like dyktig Per Bjørkhaug på trompet.

NORDHORDLAND BEGRAVELSESBYRÅ

Ditt lokale gravferdsbyrå

ALLTID HER FOR deg

DU NÅR OSS PÅ TLF. 56 37 14 10 - 56 99 25 70

Kyrkevegen 1 Havnevegen 31 Elvavegen 1
Alversund Frekhaug Dalekvam

VATNE
begravelsesbyrå

DAHLS

Tlf: 56 35 09 10 (24t)
Kvassnesvegen 11, 5914 Istdalsbø

vatne-byra.no

Torbjørn Aamli er klar for dagens utflykt. – Eg prøver å kome meg ut på tur dagleg, seier den spreke 63-åringen.

Tekst og foto: Håkon Glatved-Prahls

Han tek seg ofte ein tur på fjellet. Han likar å fiske. Vedhogst og pianospel får han også tid til. Torbjørn Aamli har ingen kjedelege dagar.

Vi møter 63-åringen i heimen hans på Holme i Meland. Ein praktfull einebustad med ein like praktfull utsikt over Herdlafjorden, som denne dagen blenkjer seg i sol frå skyfri himmel.

Soknepresten i Osterfjorden og Mo sokn er neste person ut i serien Presten På Privaten.

- Rett på sak, kva gjer du på fritida di?
- Både kona mi og eg er mosjonistar, så det blir ein del

fjellturar eller besøk på treningscenter. Eg klarar framleis å jogge på turstiar, men knea mine er ikkje som dei ein gong var, derfor har eg kutta ut asfalten.

- Kor går favoritturen?
- Skinntveitmarka er eit fint område, frå Bjørndalen og oppover mot Rosland. Hoplandsfjellet her i nærleiken er også ein favoritt. Eg er nok litt rastlaus, har litt uro i kroppen, så det er godt å kome seg ut og mosjonere, helst kvar dag.

Fekk lyr på fire kilo

- Har du ein hobby eller to?
- Eg likar godt å halde på med litt vedhogst. Ein billeg,

elektrisk vedkløyvar, som eg kjøpte for nokre år sidan, vart rett og slett for treg for meg. Eg selde kløyvaren og gjekk i staden til innkjøp av ei kløyveøks. Det er tingene for meg, seier Aamli med eit smil om munnen.

- Andre interesser?

- Fiske har alltid fascinert meg. Det er berre ein forholdsvis kort spasertur frå huset her og ned til sjøen, kor eg jamleg står med fiskestonga og prøver lukka. Det er ikkje lenge sidan eg fekk ein lyster på fire kilo. Lyrefilet er fantastisk godt!

Han har jamvel fått lange på stong.

- Då gjeld det å kaste langt ut og la slukken synke til botn. Det er ikkje vanleg å få lange på stong frå land, men går altså an!

Starta karrieren på Radøy

- Har du ein syssel du driv med innomhus?

- Eg har stor glede av å spele piano, og då først og fremst lyriske stykke av Grieg, seier Aamli og nikkar bort mot eit piano i eit hjørne i stova.

- Eg har faktisk vore pianist i eit ungdomskor ein gong i ungdomen. Det var i heimbygda mi Stokke i Vestfold.

- Apropos det, korleis hamna du her i Nordhordland?

- Det var ganske tilfeldig. Då eg var ferdig utdanna prest, var det få ledige prestestillingar på Austlandet, så eg søkte breiare – og fekk napp på Radøy – der eg var i seks år frå 1987.

Seinare har vestfoldingen vore prest i Salhus og mange år i Meland, før han no praktiserer i Osterfjorden og Mo.

Kom seg gjennom «Septologien»

- Tilbake til privaten, andre ting du brukar tid på?

- Eg synest det er avslappende å lese.

- Som kva då?

- Eg fekk Jon Fosse sin «Septologien» i julegåve av tidlegare biskop Halvor Norhaug. Trur det var siste gåva vi prestar i bispedømet fekk av biskopen før han gjekk av. No har eg endeleg klart å pløye meg gjennom den tjukke boka. Det var både spennande og krevjande!

- Føler du at du har for mykje eller for lite fritid?

- Det er akkurat passe, tenkjer eg. Etter mange år i Meland med ganske høgt aktivitetsnivå, kjenner eg på meg at oppdraget i Osterfjorden og Mo er det rette for meg no. Balansen mellom jobb og fritid er i dag heilt greitt.

- Er det noko i nyhetsbiletet du er opptatt av?

- Miljøvern engasjerer meg. Og så har eg reagert på at born

GRIEG: Eit kort parti frå eit av Griegs stykke avslører eminent teknikk og vakre tonar.

nokre stader har fått spørsmål om kva kjønn dei føler seg som. Eg tenkjer at vi må halde fast på at vi har to biologiske kjønn og ikkje skape forvirring hos barna om det.

Drar på retreat kvar sommar

Under samtalet med den spreke soknepresten kjem det fram at han også har ein annan lidenskap, nemleg å dra på retreat. (Retreat er å trekke seg tilbake til ein stad, der ein kan vere i fred og stille – og samle seg om meditasjon og bøn).

- I mange somrar har eg dratt på retreat med fjellvandring. Det har funne stad på Sandom Retreatsenter i Ottadalen ved foten av Jotunheimen. Vi går turar i den lågare delen av Jotunheimen. Enkelte fjellturar kan vare i fem-sju timer. Ved å vere på retreat med fjellvandring får eg kombinere det beste eg veit; Guds ord og fjellvandring på same tid!

- Skal du på tur i dag?

- Jepp, det blir ein rask gåtur, tenkjer eg, seier Aamli og trekkjer på seg støvlar, anorakk, sekk og caps idet vi seier farvel på Holme.

Gleda på ein sykkel

Tekst: Anne Sofie Uthaug med hjelp av tolkar Larysa Pavlenko og Sonya Cimbaluk.

Foto: Anne Sofie Uthaug

Gjennom verdiåret 2024 har det vore mykje fokus på korleis synet på menneskeverdet har endra seg gjennom 750 år sidan Kristenretten vart innført i landet. Denne artikkelen seier noko om kva dette betyr i praksis i sjølve jubileumsåret.

Sjå her når Sonya tok sine første steg, seier Oleh og Olha og viser stolt fram videoen av hendinga. Det skjedde i 2021, då ho var 6 år gammal. Eit stort framsteg for ei jente med større fysiske avgrensingar enn dei fleste.

Sonya er fødd med Angelmans syndrom. Det medfører mellom anna epilepsi, lite søvnbehov, nedsett motorikk og språkevne.

Familien Sviatosh er ein familie prega av smil og glede, trass i at livet har vore svært krevjande i mange år.

Sølvi Knudsen er med på samtalen med familien.

I Ukraina vart livet tungt når vi fekk eit barn med multifunksjonshemming, fortel dei.

Alle krefter måtte setjast inn rundt Sonya, for det var berre familien som ville hjelpe.

Det fans ikkje økonomisk, praktisk eller mental støtte å få

frå myndigheter eller andre. Tvert imot, dei fekk stadig vite at barnet deira var uønska, både frå naboar, på leikeplassar og på gata.

For å kunne vere utandørs måtte dei gå ut i skogen, der det ikkje var andre.

Det var ikkje tilbod om barnehageplass. Skulane i Ukraina skal ha «inklusivklassar», men det er i praksis svært lite, men nok til at skulen kan levere rapport om at barnet hadde vore på skulen og at alt var i orden.

- Alt måtte vi finne ut av sjølv og alt måtte vi betale sjølv, fortel dei.

- Livet i Ukraina var ein kamp, og vi såg ikkje noko framtid verken for oss sjølv eller for jenta vår.

Oleh, som er advokat, fekk klare råd om å skilje seg frå familien.

Olha, som er universitetsutdanna innan økonomi med spesialisering i patent/varemerkebeskyttelse, har vore heime med dotra heilt til no.

I Norge har det meste blitt heilt analleis. Ingen reagerer negativt på at dei går eller syklar tur med Sonya på hennar spesialbygde sykkel. Sykkelen skapar stor glede der ho suser

Samtale på Kyrkjetoget. Frå venstre Larysa Pavlenko, Oleh Sviatosh, Olha Sviatosh, Sølvi Knudsen.

Verdiåret 2024

rundt på opne plassar. Ho har nettopp fått byrja på Sagstad skule. Dei har fått ein koordinator frå kommunen som er godt informert om alle tilbod som fins.

Koordinatoren dreg i trådar slik at Sonya får det best mogleg.

Den første samtalet med henne var ein så stor lettelse at Oleh måtte felles mange tårer. Koordinatoren er med og løysjer dei mange store og små utfordringane som følgjer med livssituasjonen til familien.

Å starte på skulen er ein stor og slitsam overgang med mykje nytt for 9-åringen, noko dei står i akkurat no. Men foreldra er likevel veldig takksame for det norske systemet rundt menneske med funksjonsnedsettingar.

Når vi spør kva som gjer at dei alltid er så smilande og positive når vi møter dei, er svaret: - No er vi rolege, vi har fått framtidshåp og vi har byrja å drøyme igjen.

Oleh har fått starta på norskurs, Olah enno ikkje, men begge har tankar om kva dei kan jobbe med framover, anten det vert i Norge eller i heimlandet.

Olha har lese seg opp på mykje omkring sjukdommar, og har akkurat publisert ein artikkel om kreftmedisin i ei ukrainsk avis. Ho drøymer om å ta utdanning som lege. Dei håpar at krigen skal få haldningane til menneske med funksjonshemmingar til å bli endra, sidan det blir meir synleg med skadar som folk pådrar seg i krig. Slik kan kanskje Ukraina bli eit betre land å bu i for menneske med funksjonshemmingar etter at krigen er over.

Sølvi Knudsen kan fortelje at haldningane og systemet rundt menneske med utviklingshemming i Norge har endra seg dramatisk dei siste 60 åra, og slett ikkje utan kamp. Då ho fekk dottera Grethe i 1967, som var fødd med ryggmargsbrokk, sa sjukepleieren: - Det er gode heimar for slike.

Desse negative haldningane som utsegna avslørte, og eigne erfaringar med ei dotter med multifunksjonshemming, førte Sølvi og mange andre foreldre og tilsette i helsevesenet ut i eit stort engasjement. Etter kvart resulterte det i politiske vedtak i Stortinget og i full omlegging av ivaretaking av menneske med utviklingshemming, kalla HVPU-reforma. Ikkje minst vart det overgang frå vekkgøyming i store institusjonar til integrering i lokalsamfunna.

Frå 1990 til i dag har det skjedd mest, seier Sølvi. For Sølvi

Sykelen og fridomen utandørs gir stor glede til både Sonya og foreldra.

er det enormt viktig å understreke at alle menneske er likeverdige, alle har kjensler og alle har behov for å vere trygge.

Sølvi vert veldig glad og rørt når ho høyrer korleis familien Sviatosh har vorte ivaretaken i vår kommune. - Då fungerer det som det skal, seier ho.

Sofiia (til dagleg kalla Sonya) Sviatosh 9 år, faren Oleh Sviatosh 39 år, og mora Olha Sviatosh 39 år, flykta frå Kiev i Ukraina i 2023, no busett på Frekhaug. Sølvi Knudsen, tidlegare koordinator for funksjonshemma i Meland kommune, no pensjonist og mellom anna leiar i Alver kyrkjelege fellesråd.

Torsvik Elektro AS er total-leverandør av elektroinstallasjoner i Alver

Vi utfører:

- Bolig og industri • Alarm
- Billadere • Adgangskontroll
- Tele/data-nettverk •
- Automatisering •
- Godkjent for kontroll av el. anlegg

Torsvik Elektro AS / Lager: Olsvollstranda
Tlf: 56 38 50 00 / www.torsvik.no / post@torsvik.no
KVALITETSBEVISST – LØSNINGSORIENTERT – SAMARBEIDSVILLIG

Torsvik ELEKTRO

Bygg Team VEST AS

MESTER

Alt innan tømrarfaget!

Treng du nokon å snakke med?

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid.
22 40 00 40 • soschat.no

GAVER SOM FORANDRER VERDEN

FYSISK GAVE:

SYMBOLSK GAVE:

EN GOD START
Kr 300

MAMMAHJERTET
Sølv kr 1590
Gull kr 1990

Gå inn på gaversomforandrerverden.no
eller bruk QR-koden for flere gavetips

KIRKENES NÖDHJELP
a ct alliance

Slekters gang

Radøy sokn

Dåp

01.09.2024 i Sæbø kyrkje: Stephan Hagebø Fjellsende
08.09.2024 i Manger kyrkje: Leah Alette Håven Skurtveit
22.09.2024 i Manger kyrkje: Leo Lillemoen-Marøy
29.09.2024 i Sæbø kyrkje: Magnus Lerøy Johnsen

Gravferder

23.08.2024 i Hordabø kyrkje: Lilly Vangberg
30.08.2024 i Manger kyrkje: Birger Knut Nøttveit
03.09.2024 i Manger kyrkje: Olav Martin Solen
06.09.2024 i Manger kyrkje: Eli Johanne Dalland
20.09.2024 i Manger kyrkje: Kitty Julianne Skjold
27.09.2024 i Manger kyrkje: Kirsten Morken
04.10.2024 i Sæbø kyrkje: Magnar Kåre Fjeld
08.10.2024 i Manger kyrkje: Reidar Hvidsten
09.10.2024 i Manger kyrkje: Åse Urhaug
11.10.2024 i Sæbø kyrkje: Norvald Johan Elvik
18.10.2024 i Hordabø kyrkje: Haldis Villanger
18.10.2024 i Hordabø kyrkje: Magnus Haugland
22.10.2024 i Hordabø kyrkje: Solveig Ramsvik

Specsavers®

OPTIKER I KNARVIK
-Bestill synsprøve nå!
RING 56 35 14 66

Fiskennett
PART OF EGERSUND GROUP

BYGGERN'
Stevnebo
tlf: 56 34 94 60 e-post: info@stevnebo/byggern.no

Tankestrek

Av Gunnar Kartveit

Over alt i landet vårt er det kyrkjer. Nokre er svært gamle, andre heilt nye. Mange kyrkjer er kvite med langt skip og eit godt synleg tårn, andre har andre fargar og utsjånad. Og så stavkyrkjene, då!

I alle desse kyrkjene har det skjedd, det som Kristin Solli Schøien uttrykkjer slik:

*I dette hus er tusen toner sunget
I dette rom er hundre bønner bedt
Til dette sted har mange føtter vandret
Noen har gått tungt
Og andre lett*

*I dette hus har gledens toner jublet
I dette rom har sorgen hatt sitt sted
Ved alteret er ja blitt sagt – og mumlet
I dåpens font har vannet rislet ned*

*I dette hus er himmelen til stede
Og paradisets dører står på klem
For dette er et hellig sted på jorden
Og den som kommer hit
er kommet hjem.*

Slik har det vore i tusen år her i landet.

Kyrkjebygga er blitt reiste på grunn av - og saman med - den trua og kulturen som kom med kristendommen. Dette feirar me i år og i dei komande åra. I år feirar me kristenretten som vart vedteken på Moster, den som gav same menneskeverdet til alle menneske. Nyfødde skulle ikkje lenger kunna setjast ut i skogen, kvinner skulle ha same rettar som menn, maktposisjonar skulle ikkje lenger gje spesielle rettar.

No i 2024 møter me framleis utfordringar på desse områda. Like fullt haustar me dagleg gode frukter av det som vart planta for 1000 år sidan.

Og med stor glede kan me feira at Sæbø kyrkje er 140 år i år og Hordabø kyrkje er 150 år neste år!

DEN NORSKE KYRKJA

Radar:

Radøy kyrkjekontor Idrettsvegen 1
A, 5936 Manger

Opningstid:

Tysdag – onsdag kl 10.00 – 14.00.

Telefon:

4000 1691
kvar dag kl 10.00 – 14.00.

post.radoy@kyrkja.no www.kyrkja.no/radoy

Facebookside: radoykyrkjelyd

Kontonummer: 3636 07 04682

Vipps: 24042

Hugs å merka kva betalinga gjeld.

Alver kyrkjeloge fellesråd

Lonsvegen 1, 5914 Isdalstø

post.alver@kyrkja.no

www.kyrkja.no/alver

Kyrkjeverje: John Fredrik Wallace

jw734@kyrkja.no

Leiar i fellesrådet: Sølvi

Knudsen, sngk@live.no

Soknerådsleiar Radøy:

Gunnar Kartveit

gunnar@kartveit.com

Radar

Utgjevar: Soknerådet i Radøy sokn, i samarbeid med Meland sokn, Knarvik sokn, Osterfjorden sokn, Mo sokn og Lindås sokn.

Redaktør: Øystein Skauge

Lokal redaksjon: Gunnar Kartveit og Håkon Glatved-Prahls

Grafisk design: Simen Søvik

Trykk: Aksell

Framsidebilete: Ukrainske Igor, Marina og 11 dagar gamle Victoria Streltsov ønskjer god jul!

Helge Taranrød

Prost

415 28 318

John Fredrik Wallace

Kyrkjeverje

482 84 872

Kjell Johan Sekkingstad

Sokneprest

951 41 360

J. William Kay

Organist /Rådgjevar

915 91 482

Gudveig Kartveit Sundsbø

Diakon

938 40 587

Gyda Matland

Administrasjonssekretær

400 01 691

Bjørn Dalsgård Nygård

Prestevikar

412 59 586

Håkon Glatved-Prahls

Kyrkjeterar

900 89 450

Grethe Lunde

Dagleg leiar Radøy og Lindås

906 13 452

Ørjan Abrahamsen

Fagarbeidar

951 67 539

Torstein Skjelvik

Fagarbeidar/kyrkjeterar

988 34 468

Helle Leivestad Kartveit

Trusopplærar

404 06 050

GUDSTENESTE-KALENDER

24.11.2024 kl. 11:00

Sæbø kyrkje
Siste sundag i kyrkjeåret

01.12.2024 kl. 18:00

Manger kyrkje
1. sundag i adventstida
Lysmesse

08.12.2024 kl. 11:00

Hordabø kyrkje
2. sundag i adventstida

24.12.2024 kl. 14:30

Emigrantkyrkja
Julaftan

24.12.2024 kl. 14:30

Sæbø kyrkje
Julaftan

24.12.2024 kl. 16:00

Hordabø kyrkje
Julaftan

24.12.2024 kl. 16:00

Manger kyrkje
Julaftan

25.12.2024 kl. 11:00

Manger kyrkje
Juledag

29.12.2024 kl. 16:00

Manger kyrkje
Sundag etter jul
Fellessong i kyrkja: "Syng romjul saman"

05.01.2025 kl. 16:00

Sæbø kyrkje
Kristi openberringsdag
Juletrefest

12.01.2025 kl. 11:00

Manger kyrkje
2. sundag i openberringstida

19.01.2025 kl. 11:00

Hordabø kyrkje
3. sundag i openberringstida

26.01.2025 kl. 11:00

Manger kyrkje
4. sundag i openberringstida

09.02.2025 kl. 11:00

Hordabø kyrkje
6. sundag i openberringstida

16.02.2025 kl. 11:00

Manger kyrkje
Såmannssundagen
Lys vaken

23.02.2025 kl. 11:00

Manger kyrkje
Kristi forklæringsdag

02.03.2025 kl. 11:00

Sæbø kyrkje
Fastelavnssundag

09.03.2025 kl. 11:00

Manger kyrkje
1. sundag i fastetida

16.03.2025 kl. 11:00

Hordabø kyrkje
2. sundag i fastetida

23.03.2025 kl. 11:00

Manger kyrkje
Maria bodskapsdag

30.03.2025 kl. 11:00

Sæbø kyrkje
3. sundag i fastetida

06.04.2025 kl. 11:00

Manger kyrkje
4. sundag i fastetida

DET SKJER:

Babysong, Rastepllassen.
Kvar tysdag kl 11:00-13:00,
For born, foreldre og besteforeldre.

Språkkafè, Radøytunet mottakssenter
Onsdagar kl 11:00 – 12:00
Kontakt Gudveig Kartveit Sundsbø, 938 40587 om du vil vere frivillig/ hjelpe til.

Kvardagsmiddag for alle, Rasteplassen.
Annankvar onsdag, partalsveker, kl 16.00
20 kr pr person
Påmelding: 938 40587

Manger Barnekor, Rasteplassen
4 år-3.klasse
Annankvar onsdag, oddetalsveker,
kl 17.00-17.45

Andakt, i Storstova, Velferdssenteret
Annankvar torsdag kl 11.00.
For Velferdssenteret,
omsorgsbustadane og Dagstova

Radøy damekor, Rasteplassen
Øving kvar torsdag kl 19:00.

Manger kyrkjeforening
Rasteplassen.
Vanlegvis andre måndagen i månaden
kl 16:00

Tysdagstreff i Sæbø kyrkje kl 19.00.
Føredrag/ innlegg og kveldsmat saman.
Nokre tysdagar pr semester.
Dataane kjem på nettsidene.

Utstilling, kristne symbol,
Rasteplassen.
Utstilling av ulike dekorasjonar/symbol,
m.a. Julekrybber frå mange land.

For meir info:
Sjå kyrkja.no/radoy

KONFIRMANTJUBILEUM

22. juni, 2025 er det jubileum for 50- og 60-års-konfirmantar i Radøy sokn.
Det vert feira med gudsteneste i Manger kyrkje kl 11.00 og fest etterpå.

Jubilantane får eigen invitasjon med høve til påmelding.

Set av dagen no!

Sæbø kyrkje

Manger kyrkje

Emigrantkyrkja

Hordabø kyrkje